

Příloha: První podněty k rozhovorům v NO

Předkládají se základní témata a základní biblické texty. Nic nebrání další iniciativě rozšiřovat a doplňovat okruh textů a témat. Cílem je, aby Boží Slovo podněcovalo naše další myšlenky a hledání a také abychom se učili své poznání nad Písmem formulovat a sdílet. Toto má být jen pomůckou pro začátek.

1) Evangelium, spása v Kristu

Základem a normou našeho života víry je evangelium. Evangelium znamená dobrou zprávu. Označuje příběh Ježíše Krista a také stručný souhrn toho, co nás nese v křesťanském životě, dává nám naději a pomáhá nám nést a překonávat výzvy a těžkosti. Dobrou zprávou je Ježíš sám a jeho příběh, jeho smrt a vzkříšení. Ježíš a zpráva, kterou on přináší, proměňuje naše životy a otvírá nám nové perspektivy. **Chceme žít evangelium, radovat se z něho a neztrácet naději, že náš život je v dobrých rukou Krista.**

Biblická místa: Sk 4, 11-12; Ř 1, 16-17; 10, 9-11; 1 K 15, 3-7n; 2 Tm 1, 8-10

Možné otázky a okruhy k rozhovorům:

1. Jaké texty a obrazy z Bible i tradice se nám v této souvislosti ještě vybavují?
2. Jak se v našich životech, v našich vztazích, v životě našeho sboru projevuje radost z evangelia?
3. Jak o svou radost a naději dáváme najevo svému okolí?
4. Jak stručně shrnout jádro evangelia a vyjádřit ho řečí našeho světa a naší doby?
5. Jak přeložit do řeči dneška obsah pojmu spása? Jaká slova, jaké pojmy a obrazy a symboly a způsoby proto použít?

2) Církev jako „místo předávání“ evangelia

Slovo *církev* pochází z řeckého *kyriaké* =Páně, Pánův (dům). Jsme součástí duchovního domu Páně. Církev tu na zemi jsou především konkrétní věřící lidé, jejichž myšlení i jednání se řídí evangeliem. Existuje bezpočet „definice církve“. Např.: Církev je společenství lidí s Bohem. Církev je tělem vzkříšeného Krista. Církev jsou nové vztahy založené na Kristu a jeho evangeliu. Církev je prostor sdílení evangelia, víry, naděje a lásky. Církev je duchovní domov...

Současně je církev lidským společenstvím. Církev je a stále se děje. Vzhledem k nám je církev darem i úkolem. Nejsme pasivními objekty Boží péče. Sami církev spoluutváříme a jsme za ni spoluodpovědní. **Chceme spoluutvářet naše obce tak, aby v nich bylo patrné společenství s Bohem a všechno to, o čem mluví výše uvedené „definice“.**

Biblická místa: Mt 18, 19-20; 1 K 12; 1 K 14, 23-25; Ef 2,19-22

Možné otázky a okruhy k rozhovorům:

1. Jaké představy, myšlenky a pocity se nám vybaví, když se řekne církve- sbor-náboženská obec?
2. Jaké představy, myšlenky a pocity se vybaví při těchto slovech našemu necírkevnímu okolí?
3. Zakoušíme a spoluvytváříme sami svůj sbor jako místo, kde se žije evangelium a Boží láska?
4. Přicházejí k nám lidé „zvnějšku“? Co mohou mezi námi cítit?
5. Jaké sny, naděje pro svou církev a obec máme? Jsme schopni o tom spolu hovořit?

3) Poslání církve

Církev-sbor-náboženská obec je svou podstatou posláním. Otec posílá Syna do světa a Syn pak posílá svou církev (J 17, 18). Jsme posláni Vzkříšeným Kristem... Hlavním posláním církve je žít a šířit nový život darovaný Bohem v Kristu a založený na evangeliu. Žít a nejrůznějšími způsoby šířit evangelium, dosvědčovat, připomínat, „vnášet“ do myšlenkového světa lidí. **Chceme poznat své současné možnosti a všechno, co máme k dispozici, a maximálně to využít pro „věc“ evangelia ve světě.**

Biblická místa: Mt 5, 13-16; Mt 10, 5-8nn a paralely; Mk 5, 19; Mt 28, 18-20; Mk 16, 15-16; L 24, 46-49

Možné otázky a okruhy k rozhovorům:

1. Pro koho jsme tu jako církev, jako sbor?
2. Jakým způsobem „vnášíme“ evangelium do okolního světa?
3. Jak se nám to daří? Jaké máme zkušenosti?
4. Jaké nové myšlenky a nápady sdílení evangelia s našimi bližními v sobě nosíme? Jsme schopni o nich mluvit?
5. Čeho bychom rádi ve vztahu ke světu- k našemu bezprostřednímu okolí dosáhli?

4) Církev v současném světě.

Svět je v Bibli dvojnásobný pojem. Označuje jednak celek stvoření jako předmět Boží péče, ale taky stvoření ve vzpouře proti Bohu. Přestože se svět vzbouřil proti Bohu, Bůh hledá cesty jeho záchrany. *Tak Bůh miloval svět, že dal svého jediného Syna...* (J 3, 16). Do světa Bůh poslal svého Syna a ten do světa posílá i nás (J 17, 18). Současný svět je plný kontrastů. Cítíme v něm stále větší odcizení od křesťanských a biblických kořenů, nedůvěru k církvi, tradicím a normám, na druhé straně potřebu a hledání určitého zakotvení, zakořenění, domova. **Hledajícím můžeme nabídnout svou přítomnost a ukázat na pramen, ze kterého sami žijeme.**

Biblická místa: Gn 1, 31-3; Mt 9, 35-38 a paralely; J 3, 16-18; J 17, 1-26 (zvl. 9-12. 14-18); Sk 8, 26-40; 1 Tm 2, 3-6

Možné otázky a okruhy k rozhovorům:

1. Čím žijí lidé dnes? Děti, mladí, střední generace, senioři, zdraví, nemocní?
2. Jaké naděje, sny, ideály, jaké obavy naši bližní prožívají?
3. Kde se dnes lidé shromažďují? Jak na těchto „místech“ můžeme být přítomni my?
4. Co vypovídá současná kultura o vnitřním světě lidí?
5. Jaké možnosti a potřeby nabízí místo, kde jsme a působíme?
6. Jak do toho můžeme vstoupit se svým svědectvím?

Pro další úvahy na dané doporučuji **Malý kurs teologie obce** publikovaný před lety v Časopise Getsemany. Text je určen pro aktivní laiky, členy rad starších. Inspirací může být také z amerického prostředí kniha Ricka Warrena, **Cílevědomá církev, jak budovat zdravý sbor podle Božího záměru** (česky: Praha 2005).

Z **Malého kursu teologie obce** nabízím ještě **základní pilíře, na nichž stojí zdravá církevní obec: svědectví** (martyrion) – **služba** (diakonia) – **liturgie** – **společenství** (koinoia: komunikace).

Můžeme se ptát: **Jak se v naší obci uskutečňuje svědectví-služba diakonie- liturgie a společenství? Jsou všechny tyto oblasti života vyvážené?** Atd. A dále na tomto základě **otázky k analýze stavu obce** (přejato z Zulehner, PM Pastoraltheologie 2, Düsseldorf):

1. Mystika (život víry, modlitby, liturgie)

-Z jakých duchovních zdrojů obec žije? Je místem prožívané touhy po Bohu? Domovem těch, kdo hledají Boha, ptají se po něm, trpí pro něho?

- Vyskytuje se praktický „církevní ateismus“? Podle čeho se pozná, že Bůh je určujícím, směřodátným centrem života této církevní obce? Je obec místem, o kterém se říká, že Bůh je středem jeho života (Za 8, 23)?

- Jak je to s množstvím „duchovních povolání“ v obci? Co se koná pro jejich vzbuzení? Učí se lidé předstoupit před Boha a ptát se, co od každého a každé z nich žádá, aby toto společenství žilo a mohlo působit?

- Slaví se vděčně povolání mnohých?

- Jak to vypadá s místy a způsoby mystických zkušeností: s bohoslužbou, modlitbou, adorací, sdílením Bible? Jaký význam je v životě této křesťanské obce přiznáván svátostem?

- Jaké je kultura modlitby jednotlivců?

- Předává se víra víc žitým svědectvím než mnoha slovy?

2. Koinónia (Společenství, vztahy, vzájemná komunikace)

- Platí princip: Protože je pouze jeden Bůh, je každý člověk jedním z nás?
- Žije v obci vědomí, že nejvyšším důstojenstvím v církvi je být křesťanem, tedy bratrem a sestrou s bratřími a sestrami téže hodnosti a stejného povolání? Např. i v rovnoprávnosti žen? Nebo s mnoha jinými, jejichž životní plány ztroskotaly?
- Je rovnost v důstojnosti závazná při společném životě? Při řešení konfliktů? Panuje svornost při oprávněné různosti stanovisek?
- Jak vypadá participace? Účastní se rozhodování v církvi ti, kterých se to týká?
- Jakým stylem uplatňuje svou „úřední“ autoritu farář, předsedající, vedoucí (1 K 12, 28)?
- Jaký postoj zaujímám k námitce nebo požadavku „demokratizace“ církve? Napadlo mne už, že „demokratizace“ je mnohem méně, než Bible od nás křesťanů v církvích očekává?

3. Diakonia (Služba potřebným)

- Jaká pozornost je věnována obětem nespravedlivého rozdělení životních šancí? Kdo jsou chudí v církevní obci, stojící na okraji života? Je pro ně církevní společenství „okem a uchem“ podle Božího způsobu (Ex 3, 7)?
- Přijme církevní obec tyto oběti, i když není vždycky hned jasné, jak by se nespravedlnost mohla prakticky zmírnit? Jak se pro ně angažuje?
- Podílejí se křesťané a skupiny v obci na konkrétní politice (ve hnutích, v komunální politice: např. v občanských iniciativách a politických stranách)?
- Jsou ochotni pro tato svá rozhodnutí ve prospěch chudých a znevýhodněných vzít na sebe i společenské nevýhody nebo postihy?
- Jaké kontakty má farní společenství s organizovanou charitou a poradními službami?

Další sada otázek je přeložena z knihy J. Hendrikse **Unterwegs zur Herberge. Schritte zu einer gatsfreundlichen Gemeinde**, Waltrop 2005, s. 126nn:

A. Pohostinnost našich skupin:

Prostor pro hosty:

- 1) Jak dalece jsem připraven dát prostor hostům k účasti na hlavních aktivitách naší skupiny?
- 2) Jsme pro to připraveni jako skupina?
- 3) Nakolik jsme jako skupina připraveni podívat se na naše aktivity očima hostů- zvlášť těch z okraje? Jsme připraveni slyšet jejich hlas?
- 4) Vnímáme příchozí jako vážené hosty nebo jen jako druhořadé návštěvníky?

Být sobě navzájem hosty:

- 5) Nakolik jsem otevřen pro druhé členy obce a obracím se k nim s respektem? Nakolik jsem připraven dát jim prostor?
- 6) Obracejí se druzí tak na mě? Je má přítomnost a můj přínos respektován? Dostávám prostor k spoluúčasti?

Hostem Božím:

- 7) Uvědomuji si víc, že jsem sám hostem Božím, a jaký původní význam má označení „příchozí a host“?
- 8) Nakolik to platí o naší skupině?

B. Faktory spoluovlivňující pohostinnost:

Identita:

- 1) Na koho se primárně obracíme: na jádro obce nebo na hosty-lidi církevně vzdálené? Kdo stojí v popředí? Podle čeho se to pozná?
- 2) Kdo skutečně přichází? S kým máme skutečně kontakt?
- 3) Nakolik se sami vnímáme jako příchozí a hosté?

Témata:

- 4) Co se akcentuje: dávat odpovědi nebo klást relevantní otázky?
- 5) Co se akcentuje: diskurs, referát nebo vyprávění?
- 6) Jaký prostor se poskytuje zkušenostem a otázkám lidí?
- 7) Nakolik se bere vážně jak svoboda lidí, tak i „věc“?

Způsob jednání:

- 8) Jakou šanci uplatňovat svůj vliv mají lidé (zvláště z okrajových skupin)?
- 9) Nakolik se mohou lidé (zvláště z okrajových skupin) mohou nejen účastnit, ale, pokud si to přejí, taky spoluurčovat?
- 10) Jsou hosté-lidé církevně vzdálení skutečně vnímáni jako ctění hosté?
- 11) Je řeč srozumitelná zvláště hostům-lidem církevně vzdáleným?
- 12) Je dávana centrální úloha hostům?

Práce s veřejností:

- 13) Jak se pokouší naše skupina informovat možné hosty o svých aktivitách? Jaká média pro to používá?

Struktura:

- 14) Nakolik má naše skupina charakter kulatého stolu?
- 15) Je struktura našich shromáždění („jejich liturgie“) přehledná?

Vedení:

- 16) Nakolik je vedení vnímáno jako osoba/grémium, která/é vytváří prostor k spoluúčasti a spolupůsobení?

C. Bohoslužba:

Budova:

- 1) Kde stojí? U cest, po kterých chodí lidé?
- 2) Je dostupná (autem, veřejnou dopravou)? Možnost parkování?
- 3) Lze ji dobře rozeznat (věž, zvonice, symbol, nápis)?
- 4) Je dobře viditelná?
- 5) Má nějaký meziprostor před vstupem (místo setkání, hřiště pro děti)?
- 6) Má adresu a lze ji najít např. v telefonním seznamu? Má obec tvář- hostitele-hostitelku?
- 7) Má vývěsku?
- 8) Odpovídají informace v ní uvedené skutečnosti?
- 9) Lze v pracovních dnech vejít dovnitř? A co a koho tam člověk spatří?
- 10) Jsou hlavní dveře označené a otevřené?
- 11) Je bezbariérový přístup?
- 12) Zařízení pro sluchově postižené?
- 13) Šatna?
- 14) Jsou označené toalety?
- 15) Existuje prostor pro hosty?
- 16) Existuje prostor pro setkávání (šálek kávy, rozhovor)?
- 17) Existuje tam prostor ticha?
- 18) Lze tam najít prostor pro setkání, který obec vnímá jako pramen, výraz své identity (kříž, hořící velikonoční svíce nebo jiný symbol)?
- 19) Používá i pro jiné než specificky církevní účely např. kulturní, informační, jako prostor pro setkání různých skupin. To je důležité pro překonání ostychu.

Oznámení o bohoslužbách:

- 20) Jak se bohoslužba oznamuje?
- 21) Oznamuje se vůbec? V kterých novinách a kdo je čte?
- 22) Na koho se při tom obracíme? Na jádro obce nebo na možné hosty?

Přivítání:

- 23) Jsou příchozí přivítáni? Děje se tak s respektem? Dokonce s vděčností Bohu za ně?
- 24) Jak se k nim přibližujeme? S kritickým pohledem nebo s nabídkou pomoci?

25) Počítá se vůbec s příchodem hostů? Existuje brožurka s výkladem liturgie? Jsou hosté, pokud si to přejí „zasvěceni do tajemství obce“, její řeči symbolů či rituálů?

26) Jak vypadají liturgické listy nebo knihy? Jsou u vchodu? Jsou srozumitelné? Obsahují např. hostům nesrozumitelné zkratky?

27) Existují hostitelé talentováni pro tuto službu?

Bohoslužebný pořad:

28) Je přehledný, k dispozici a srozumitelný? Tím se nemyslí něco populárního nebo obvyklého. Lidé při bohoslužbě nehledají něco ze svého všedního dne, ale naopak místo, kde lze cítit něco z „jiného světa“.

29) Jakou řečí mluvíme (normální nebo takovou, co hostům připadá jako mluvení jazyky)?

30) Mají hosté šanci zakusit společenství? Zdraví se a oslovují lidé při bohoslužbě navzájem? (Koinonia)

31) Mají lidé šanci zakusit něco z pozornosti vůči lidem blízkým i vzdáleným? (Diakonia)

32) Mají lidé šanci pocítit něco ze setkání s Bohem? (Mystika).

33) Mají šanci účastnit se a spoluúčinkovat?

Rozloučení:

34) Odchází po „Amen“ každý svou cestou nebo existuje možnost rozhovoru? Např. s farářem či pastoračním pracovníkem.